

Pradžia>Šeimos teisė ir paveldėjimas>Šeimos išlaikymas

Civilinės teisenos srityje nebaigtos procedūros ir procesai, pradėti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos, bus tęsiami pagal ES teisę. Remiantis abipusiu susitarimu su Jungtine Karalyste, atitinkama su Jungtine Karalyste susijusi informacija E. teisingumo portale bus saugoma iki 2024 m. pabaigos.

Šeimos išlaikymas

Šiaurės Airija

1 Ką praktikoje reiškia sąvokos „išlaikymas“ ir „išlaikymo pareiga“? Kokie asmenys turi mokėti išlaikymo išmoką kitam asmeniui?

Savo vaikams arba bet kuriam kitam šeimos vaikui skirtą išlaikymą vienas iš tėvų gali mokėti bet kuriam vaiką globojančiam asmeniui. Vienas sutuoktinis arba civilinis partneris taip pat gali mokėti išlaikymą kitam sutuoktiniui arba civiliniam partneriui.

Vienas iš tėvų savo vaikams ar bet kuriam kitam šeimos vaikui skirtą išlaikymą gali mokėti kitam iš tėvų arba asmeniui, kuriam paskirta globa, ir tai daryti per teismą arba naudodamasis teisės aktais nustatyta vaikų išlaikymo sistema (teisės aktais Šiaurės Airijai nustatyta administracinė sistema).

Teisės aktais nustatyta vaikų išlaikymo sistemą sudaro dvi organizacijos: Vaikų išlaikymo tarnyba („Child Maintenance Service“, CMS), priklausanti Bendruomenių departamentui, ir Informacijos apie vaikų išlaikymo galimybes skyrius („Child Maintenance Choices“). Norint pasinaudoti vaiko išlaikymo sistema, būtina, kad susijusių asmenų (tėvų ar globėjo ir vaikų) įprastinė gyvenamoji vieta būtų Jungtinėje Karalystėje.

Išlaikymą vaikams per CMS taip pat gali mokėti atskirai nuo savo vaikų gyvenantys tėvai. CMS išlaikymo tvarką nustato taikydama administracinę, o ne teisminę procedūrą – jeigu vaikui nėra 16 arba 20 metų, kai jis mokosi pagal nuolatinės studijų formos programą, kuria nesuteikiamas aukštesnysis išsilavinimas (mokykloje arba lygiavertėje švietimo įstaigoje), arba nėra 20 metų ir jis gyvena kartu su vienu iš tėvų, kuris pateikė prašymą šiam vaikui skirti vaiko išmoką.

Išlaikymas mokamas vienam iš tėvų arba asmeniui, kuriam paskirta globa. Prašymą CMS pateikti gali bet kuris iš tėvų arba asmuo, kuriam paskirta globa. Išlaikymo dydį apskaičiuoja CMS. Savaitines išmokas moka atskirai gyvenantis vienas iš tėvų kitam iš tėvų arba asmeniui, kuriam paskirta globa, tiesiogiai (dar vadinama tiesioginiu mokėjimu („Direct Pay“)) arba naudodamasis CMS „Collect and Pay“ paslauga, už kurią mokamas mokeskis (žr. toliau).

Pagal 1980 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl vidaus procedūrų sutuoktinis gali prašyti teismo priimti nutartį dėl piniginės išmokos, o pagal

1978 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl santuokos bylų sutuoktinis byloje dėl santuokos nutraukimo arba gyvenimo skyrium gali prašyti priteisti piniginį išlaikymą. Teismas gali priimti nutartį dėl periodinių išmokų mokėjimo ieškovui arba vaikui. Kita vertus, teismas gali nurodyti sumokėti vienkartinę sumą.

2 Iki kokio amžiaus vaikas gali gauti išlaikymą? Ar skiriasi nuostatos dėl nepilnamečių ir suaugusiųjų išlaikymo?

Pagal 1991 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl vaiko išlaikymo vaikui gali būti mokama išlaikymo išmoka, jeigu jam nėra 16 arba 20 metų, kai jis mokosi pagal nuolatinės studijų formos programą, kuria nesuteikiamas aukštesnysis išsilavinimas (mokykloje arba lygiavertėje švietimo įstaigoje).

Pagal 1980 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl vidaus procedūrų teismas nepriima nutarties dėl piniginio išlaikymo vaikui, kuris sulaukė 18 metų. Tačiau kai kuriais atvejais piniginis išlaikymas gali būti priteisiamas susiklosčius ypatingoms aplinkybėms arba jeigu vaikas lanko kursus švietimo įstaigoje arba prekybos, verslo arba profesinėje mokykloje, nepaisant to, ar jis taip pat dirba ar dirbs pelningą darbą.

Pagal 1978 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl santuokos bylų išlaikymas vaikui gali būti mokamas iki jis sulauks 16 metų (arba 18 metų, jeigu vaikas toliau mokosi pagal nuolatinės studijų formos programą). Teismas gali pratęsti išlaikymo mokėjimą, jeigu sulaukęs 18 metų vaikas toliau mokosi arba jeigu susiklostė tam tikros ypatingos aplinkybės, dėl kurių išlaikymą reikia mokėti toliau.

3 Ar tam, kad asmeniui būtų skirtas išlaikymas, jis turi kreiptis į kompetentingą valdžios instituciją ar teismą? Kokius svarbiausius dalykus reikėtų žinoti apie šią procedūrą?

Kai tėvai pradeda gyventi skyrium Šiaurės Airijoje, jie, prieš kreipdamiesi į CMS, privalo susisiekti su Informacijos apie vaikų išlaikymo galimybes skyriumi, kuris juos konsultuos ir teiktų informaciją, galinčią padėti jiems veiksmingai susitarti dėl jų šeimai skirto išlaikymo. Tai gali būti vadinamasis šeimos susitarimas, t. y. tėvų susitarimas, arba CMS skirtas prašymas. Tėvai gali kreiptis į CMS tik prieš tai pasikonsultavę su Informacijos apie vaikų išlaikymo galimybes skyriaus darbuotojais.

Jeigu vienas iš tėvų nusprendžia, kad negali sudaryti šeimos susitarimo, jis gali prašyti CMS apskaičiuoti išmokas. Mokėtino išlaikymo dydis apskaičiuojamas remiantis išlaikymą mokančio atskirai gyvenančio vieno iš tėvų pajamų procentine dalimi, atsižvelgiant į išlaikytinų vaikų skaičių.

Tuomet, jeigu vienas iš tėvų pageidauja CMS surinkti išlaikymo išmokas ir jas perduoti, tėvai privalo sumokėti papildomą mokesį. Jeigu tėvai susitaria mokėti išmokas vienas kitam tiesiogiai („Direct Pay“), tuomet mokesčio mokėti nereikia. CMS naudotojai, pageidaujantys atlikti mokėjimą naudojant CMS paslaugą „Collect and Pay“, turi mokėti surinkimo mokesčius. Atskirai gyvenančiam vienam tėvų taikomas papildomas 20 % mokeskis, kuris skaičiuojamas nuo įprastos vaiko išlaikymo išmokos. Kitam iš tėvų, kuriam paskirta globa, atskaitomi 4 % iš gaunamos vaiko išlaikymo sumos. Surinkimo mokesčių galima išvengti sudarius šeimos susitarimą arba mokant tiesiogiai.

Atskirai gyvenantis vienas iš tėvų taip pat privalo sumokėti mokesį CMS už vykdymo veiksmus, t. y. teismo nutarčių dėl atskirai gyvenančio vieno iš tėvų, kuris nemoka mokėtino išlaikymo, vykdymą.

Per Šiaurės Airijos centrinę instituciją galite kreiptis į teismą dėl išlaikymo, jeigu jūs ar jūsų vaiko naudai yra priimta nutartis dėl išlaikymo, kurį turi mokėti asmuo, gyvenantis Šiaurės Airijoje arba kitoje šalyje ar teritorijoje, sudariusioje abipusį susitarimą su Jungtine Karalyste dėl išlaikymo prievolių; arba jeigu pageidaujate kreiptis į teismą dėl išlaikymo kitoje šalyje ar teritorijoje, sudariusioje abipusį susitarimą su Jungtine Karalyste dėl išlaikymo prievolių.

Jeigu teikiate prašymą dėl esamos nutarties dėl išlaikymo vykdymo pagal Reglamentą (ES) Nr. 4/2009, prašymą taip pat galite pateikti tiesiogiai Šiaurės Airijos magistratų teismui.

Procedūrą atitinkamai atvejais sudaro toliau nurodytos svarbiausios dalys:

nutarties įregistravimas Šiaurės Airijoje ir jos vykdymas;

Šiaurės Airijoje priimtoms nutarties įregistravimas ir vykdymas kitur;

bylos iškėlimas Šiaurės Airijoje (taip pat prašymas priimti laikinąją nutartį);

bylos iškėlimas arba nutarties įregistravimas už Šiaurės Airijos ribų (taip pat prašymas priimti laikinąją nutartį).

Jeigu CMS jau yra atlikusi vertinimą Šiaurės Airijoje, pirmiausia derėtų susisiekti su CMS, kuri turi patvirtinti, ar gali pradėti vykdymo procedūrą jūsų vardu šioje jurisdikcijoje.

4 Ar prašymą galima pateikti giminaičio (jei taip, koks glaudus turi būti giminystės ryšys) arba vaiko vardu?

Kreiptis dėl vaiko išlaikymo vieno iš tėvų arba asmens, kuriam paskirta vaiko globa, vardu gali draugas, giminaitis arba solisitorius. Vienas iš tėvų arba asmuo, kuriam paskirta globa, turi suteikti asmeniui leidimą pateikti prašymą jų vardu, išskyrus atvejus, kai toks leidimas, pvz., įgaliojimas, jau suteiktas.

Šiaurės Airijoje prašymo negalima pateikti vaiko vardu, nes vaikai negali patys kreiptis dėl išlaikymo.

Šiaurės Airijoje prašymą dėl išlaikymo tarpusavio vykdymo galima pateikti kito asmens vardu, jeigu tai numatyta atitinkamoje tarptautinėje konvencijoje dėl išlaikymo tarpusavio vykdymo.

5 Jei asmuo ketina pareikšti ieškinį, kaip jam sužinoti, kuris teismas yra kompetentingas?

Atitinkamo teismo, kuriame turi būti keliamos bylos, veiklos vieta nustatoma remiantis Šiaurės Airijos administracinio teismo suskirstymu į tris skyrius. Bylos gali būti keliamos bet kuriame administracinio teismo skyriuje, nors paprastai jos keliamos šalies nuolatinės gyvenamosios vietos skyriuje. Šiaurės Airijos centrinė institucija gali padėti nustatyti, į kurį teismo skyrių kreiptis.

Šiaurės Airijos vietos teismų kontaktiniai duomenys pateikiami Šiaurės Airijos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų tarnybos svetainėje.

6 Ar ieškovas, pareiškdamas ieškinį teisme, turi veikti per tarpininką (pvz., advokatą, centrinę ar vietos instituciją ir pan.)? Jeigu ne, kokios yra procedūros?

Prašymą dėl vaiko išlaikymo pagal administracinę procedūrą Šiaurės Airijoje ir likusioje Jungtinės Karalystės dalyje tvarko CMS.

Pareiškėjai, prašantys priimti nutartį dėl išlaikymo tarpusavio vykdymo, neprivalo kreiptis į solisitorių tam, kad galėtų kreiptis į teismą dėl išlaikymo išieškojimo pagal įvairias tarptautines konvencijas ir susitarimus. Iš kitos šalies gautą prašymą Šiaurės Airijos centrinė institucija persiunčia atsakovo gyvenamosios vietos šeimos bylų teismui arba pirmosios instancijos teismui.

Teismo darbuotojai gali padėti užpildyti reikalingas formas, tačiau negali suteikti jokios teisinės konsultacijos, todėl pareiškėjui patariama pasinaudoti šeimos teisės srityje patyrusio teisininko paslaugomis. Šiaurės Airijos solisitorių asociacija (*The Law Society of Northern Ireland*) (tel. +44 28 9023 1614) gali nurodyti asmenims solisitorių, kurie gali teikti konsultacijas ir pagalbą bylose dėl vaiko išlaikymo, pavardes.

7 Ar už ieškinių pareiškimą teisme mokami mokesčiai? Jei taip, kokio maždaug dydžio? Jeigu ieškovo finansiniai ištekliai nepakankami, ar jis gali gauti teisinę pagalbą bylinėjimosi išlaidoms padengti?

Šiaurės Airijoje administracinis procesas, susijęs su nutarčių dėl išlaikymo tarpusavio vykdymo arba priėmimu, yra nemokamas.

Tačiau pareiškėjas gali patirti teisinių išlaidų, jeigu kuri nors šalis naudoja teisininko paslaugomis, o byla perduodama nagrinėti teismui. Žinoma, išlaidos skiriasi ir pareiškėjas, pateikdamas išsamius duomenis apie savo lėšas, t. y. ieškovo gaunamas pajamas ir turimą kapitalą, gali prašyti suteikti teisinę pagalbą, kad būtų atlygintos teisinės konsultacijos ir paramos išlaidos. Teisinės pagalbos taisyklės nustatytos

2003 m. Šiaurės Airijos potvarkyje dėl galimybės kreiptis į teismą. Paprastai išlaidos gali būti susijusios su:

įprastais teisiniais mokesčiais;

bet kokiomis atlyginamomis teismo išlaidomis;

vykdymo išlaidomis.

8 Kokių rūšių išlaikymą teismas dažniausiai priteisia? Kaip apskaičiuojama išlaikymo suma? Ar pasikeitus materialinei ar šeiminei padėčiai teismo sprendimas gali būti peržiūrėtas? Jei taip, kokia tvarka tai daroma (pvz., pagal automatinio indeksavimo sistemą)?

Kai prašoma išieškoti išlaikymą, teismas gali priimti nutartį dėl vaiko, sutuoktinio arba abiejų išlaikymo. Teismas gali priimti nutartį dėl periodinių mokėjimų, fiksuotos sumos, atsiskaitomųjų mokėjimų arba saugių periodinių mokėjimų. Tam tikrose bylose teismas gali nuspręsti, kad išlaikymas turi būti mokamas atgaline data. Priimant sprendimą, ar skirti išlaikymą atgaline data, ir nustatant jo dydį, atsižvelgiama į visas konkretaus atvejo aplinkybes. Teismui bet kada gali būti pateikiamas prašymas pakeisti nutartį dėl išlaikymo.

9 Kaip ir kam mokamas išlaikymas?

Asmenys, turintys teisę gauti išlaikymą, nurodyti atsakyme į 1 klausimą.

Šiaurės Airijoje ir Jungtinėje Karalystėje CMS atlieka apskaičiavimus tik naudojantis paslauga „Direct Pay“ ir „Collect and Pay“. Pirmuoju atveju CMS nustato mokėtino išlaikymo sumą, o tėvai dėl mokėjimo tiesiogiai susitaria tarpusavyje. Antruoju atveju CMS išreikalauja tinkamą sumą iš atskirai gyvenančio vieno iš tėvų. Jeigu tėvai moka arba gauna vaiko išlaikymą naudodamiesi „Collect and Pay“ paslauga, kiekvieną kartą mokamas mokeskis.

Pagal 1980 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl vidaus procedūrų teismas gali nurodyti, kad skolininkas tiesiogiai mokėtų išlaikymo išmokas kreditoriui arba išmokas surenkančiam pareigūnui (paprastai tai yra supaprastintos jurisdikcijos teismo pareigūnas).

10 Jei atitinkamas asmuo (skolininkas) nemoka geranoriškai, kokiomis priemonėmis galima priversti jį mokėti?

Jeigu asmenys naudoja „Collect and Pay“ paslauga, CMS imasi reikiamų veiksmų siekdama įsitikinti, kad atskirai gyvenantis vienas iš tėvų mokėtų nustatytą vaiko išlaikymą, pasinaudodama jai šiuo tikslu suteiktais įgaliojimais. Tai reiškia, kad galimas tiek tiesioginis pinigų atskaitymas iš pajamų ir banko sąskaitų, tiek bylos iškėlimas teisme (vykdymo veiksmai). Išimtiniais atvejais, jei to reikia, teismo gali būti prašoma atimti iš atskirai gyvenančio vieno iš tėvų vairuotojo pažymėjimą arba paskirti jam laisvės atėmimo bausmę.

Pagal 1980 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl vidaus procedūrų ir 1978 m. Šiaurės Airijos potvarkį dėl santuokos bylų šalis gali kreiptis į teismą prašydama išieškoti bet kokius su išlaikymo išmoka susijusius įsiskolinimus. Teismas gali pasinaudoti įvairiais įgaliojimais, įskaitant tiesioginį pinigų atskaitymą iš pajamų (nutartis dėl pajamų arešto).

11 Trumpai aprašykite priverstinio išieškojimo apribojimus, visų pirma skolininkų apsaugos nuostatas ir jūsų šalies vykdymo užtikrinimo sistemoje taikomus kitus apribojimus ar senaties terminus.

Prašymą dėl nutarties dėl išlaikymo vykdymo, kuri buvo priimta ne pagal Šiaurės Airijos jurisdikcijos taisykles, galima pateikti prieš pasibaigiant trejų metų terminui nuo tos dienos, kai buvo nesumokėtos išmokos, arba prieš pasibaigiant kitam ilgesniam kilmės šalies teisės aktuose nustatytam senaties terminui.

12 Ar yra organizacija ar valdžios institucija, galinti padėti išieškoti išlaikymą?

Šiaurės Airijoje CMS gali surinkti tėvams priklausančias sumas teikdama teisės aktuose numatytą „Collect and Pay“ paslaugą.

Prašymai dėl išlaikymo išieškojimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 4/2009 gali būti teikiami tiesiogiai Šiaurės Airijos magistratų teismui arba juos šiam teismui gali persiųsti Šiaurės Airijos centrinė institucija. Visi kiti prašymai dėl tarptautinio išlaikymo išieškojimo turėtų būti siunčiami Šiaurės Airijos centrinei institucijai.

13 Ar organizacijos (valstybės ar privačios) gali anksčiau sumokėti visą ar dalį išlaikymo už skolininką?

CMS gali persiųsti tik tas lėšas, kurias gauna jos administruojamais atvejais. Ji negali pati mokėti išlaikymo ar jo dalies vietoj atskirai gyvenančio vieno iš tėvų. Šiaurės Airijos centrinė institucija (REMO) negali prisiimti atsakomybės už mokėjimų atlikimą pagal Reglamentą (EB) Nr. 4/2009.

14 Jeigu ieškovas yra šioje valstybėje narėje, o skolininko gyvenamoji vieta – kitoje šalyje:

14.1 Ar kuri nors šios šalies valdžios institucija ar privati organizacija gali suteikti ieškoviui pagalbą?

Pareiškėjas gali susisiekti su Šiaurės Airijos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų tarnybos REMO skyriumi, kuris pagal įvairius abipusius tarptautinius susitarimus dėl išlaikymo veikia kaip Šiaurės Airijos centrinė institucija.

Vietos teismų raštinėse gali padėti asmeniui užpildyti prašymą, tačiau negali teikti teisinių konsultacijų. Prireikus teismo raštinė nusiunčia prašymą Šiaurės Airijos centrinei institucijai, kad ši patikrintų jį ir toliau persiųstų prašomosios valstybės narės centrinei institucijai.

Daugiau informacijos pateikiama [NI Direct svetainės REMO tinklalapiuose](#).

CMS gali apskaičiuoti vaikui skirtą išlaikymą tik tuo atveju, jeigu atskirai gyvenantis vienas iš tėvų yra kitoje Jungtinės Karalystės dalyje (t. y. Anglijoje, Velse arba Škotijoje) arba dirba už Jungtinės Karalystės ribų darbdaviui, kuris moka darbo užmokestį Jungtinėje Karalystėje.

14.2 Jei taip, kaip su šia valdžios institucija ar privačia organizacija susisiekti?

Su REMO centrine institucija galima susisiekti raštu:

Department of Justice for Northern Ireland
REMO Unit at Operational Policy Branch
Northern Ireland Courts and Tribunals Service
4th Floor Laganside House
23-27 Oxford Street
Belfast BT1 3LA
Šiaurės Airija
Tel. 0300 200 7812 (Jungtinėje Karalystėje)
+ 44 28 9049 5884 (tarptautinis).

E. paštas reciprocalenforcement@courtsni.gov.uk

Šiaurės Airijos vietos teismų kontaktiniai duomenys pateikiami Šiaurės Airijos bendrosios kompetencijos ir specializuotų teismų tarnybos svetainėje. Informacijos apie vaikų išlaikymo galimybes skyriaus „Child Maintenance Choices“ konsultavimo telefonu linija: 0800 028 7439 (Jungtinėje Karalystėje) +44 800 0287439 (tarptautinis). (Pastaba. Informacija šiais telefono numeriais teikiama darbo dienomis 9–17 val.) Bendro pobūdžio užklausa galima pateikti tel. 0845 608 0022 (Jungtinėje Karalystėje) arba 0345 608 0022 (Jungtinėje Karalystėje) ir + 44 845 608 0022 (tarptautinis) arba + 44 345 608 0022 (tarptautinis). Telefono linijos veikia darbo dienomis 8–20 val. ir šeštadienį 9–17 val.

15 Jeigu skolininkas yra šioje valstybėje narėje, o ieškovas – kitoje:

15.1 Ar kuri nors šios šalies valdžios institucija ar privati organizacija gali suteikti ieškovui pagalbą?

Kitos šalies pareiškėjas paprastai turėtų pirmiausia susisiekti su savo šalies paskirtąja centrine institucija, kad išsiaiškintų, ar šiuo metu galioja abipusis susitarimas. Jeigu toks susitarimas negalioja, pareiškėjas galėtų pareikšti ieškinį Šiaurės Airijoje. Tokiomis aplinkybėmis pareiškėjas turėtų susisiekti su Šiaurės Airijos solisitorių asociacija (tel. +44 28 9023 1614), kuri gali nurodyti asmenims solisitorių, galinčių teikti konsultacijas ir pagalbą bylose dėl vaiko išlaikymo, pavardes.

Jeigu yra sudarytas susitarimas, prašymai dėl išlaikymo išieškojimo pagal Reglamentą (EB) Nr. 4/2009 gali būti teikiami tiesiogiai teismui arba juos gali persiųsti Šiaurės Airijos centrinė institucija. Prašymai pagal kitus abipusius susitarimus turėtų būti siunčiami centrinei institucijai.

Tokiomis aplinkybėmis CMS turi įgaliojimus apskaičiuoti išlaikymą tik jeigu pareiškėjas ir vaikas gyvena kitoje Jungtinės Karalystės dalyje (t. y. Anglijoje, Velse arba Škotijoje). Jeigu pareiškėjas gyvena už Jungtinės Karalystės ribų, CMS neturi įgaliojimų apskaičiuoti išlaikymo.

15.2 Jei taip, kaip su šia valdžios institucija ar privačia organizacija susisiekti ir kokią paramą galima gauti?

Jeigu galioja abipusis susitarimas, išsiuntus prašymą į Šiaurės Airiją, pareiškėjas, solisitoriai ir užsienio institucijos turi kreiptis į Šiaurės Airijos centrinę instituciją kaip kontaktinę instituciją.

Šiaurės Airijos centrinė institucija taip pat prireikus pasirūpina teismo nutarties įregistravimu ir solisitoriaus paskyrimu pareiškėjo vardu, atsižvelgdama į teisinės pagalbos reikalavimus.

Centrinė institucija išnagrinės jūsų prašymą ir, jei jis atitinka reikalavimus, persiųs jį atitinkamam magistratų teismui (nors, kaip nurodyta, prašymai pagal Reglamentą (ES) Nr. 4/2009 taip pat gali būti teikiami tiesiogiai magistratų teismui). Centrinės institucijos kontaktiniai duomenys pateikti pirmiau.

Retais atvejais CMS gali apskaičiuoti išlaikymą. Žr. ankstesnius atsakymus dėl atvejų, kai CMS negali priimti prašymo, ir atitinkamus kontaktinius duomenis.

16 Ar šioje valstybėje narėje taikomas 2007 m. Hagos protokolas?

2007 m. Hagos protokolas nėra privalomas Jungtinei Karalystei, todėl jis Šiaurės Airijoje netaikomas.

17 Jei 2007 m. Hagos protokolas šioje valstybėje narėje netaikomas, kaip, vadovaujantis joje taikomomis tarptautinės privatinės teisės nuostatomis, nustatoma ieškiniui dėl išlaikymo taikytina teisė? Kokios tai tarptautinės privatinės teisės nuostatos?

Visoms Šiaurės Airijoje nagrinėjamos byloms taikoma Šiaurės Airijos teisė.

18 Kaip, vadovaujantis išlaikymo reglamento V skyriaus struktūra, reglamentuojama teisė kreiptis į teismą dėl tarpvalstybinės bylos ES mastu?

Norint išieškoti išlaikymą, teisinis atstovavimas paprastai nebūtinai ir dažniausiai nereikia mokėti jokių mokesčių.

Jeigu teisinis atstovavimas yra būtinas, galima naudotis teisine pagalba ir parama (V skyrius), tačiau kai kuriais atvejais ji teikiama įvertinus materialinę padėtį ir bylos pagrįstumą; pareiškėjo gali būti prašoma sumokėti įmoką. Teikiant teisinę pagalbą, gali būti atliekamas vertinimas siekiant nustatyti, ar, atsižvelgiant į bylos pobūdį, turėtų būti suteikta visa prašoma teisinė pagalba.

19 Kokiomis priemonėmis šioje valstybėje narėje užtikrinama, kad būtų vykdoma išlaikymo reglamento 51 straipsnyje nurodyta veikla?

2011 m. Civilinės jurisdikcijos ir teismo sprendimų (dėl išlaikymo) taisyklėmis (*The Civil Jurisdiction and Judgments (Maintenance) Regulations 2011*) (SI 1484/2011) reglamentuojama išlaikymo reglamento (EB) 4/2009 taikymo tvarka. 3 taisyklėje ir 1 priede nurodytos Jungtinės Karalystės (įskaitant Šiaurės Airiją) centrinės institucijos. 4 taisyklėje ir 2 priede nurodyta, kurios įstaigos teikia informaciją centrinėms institucijoms (įskaitant informaciją apie skolininką), ir pateiktos tinkamo tos informacijos atskleidimo taisyklės, kuriomis privalo vadovautis centrinės institucijos.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Paskutinis naujinimas: 22/07/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija

nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.